

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/4/EY,
annettu 28 päivänä tammikuuta 2003,
ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾ ja ottavat huomioon sovittelukomitean 8 päivänä marraskuuta 2002 hyväksymän yhteisen tekstin,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ympäristötiedon entistä laajemmalla julkisella saatavuudella ja tällaisen tiedon levittämisen edistetään osaltaan tietoisuuden lisääntymistä ympäristökysymyksistä, vapaata keskustelua ja yleisön aktiivisempaa osallistumista ympäristöä koskevaan päätöksentekoon sekä viime kädessä parempaa ympäristöä.
- (2) Ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta 7 päivänä kesäkuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/313/ETY ⁽⁵⁾ käynnisti muutosprosessin viranomaisten tavassa suhtautua avoimuuteen vahvistamalla toimet ympäristötiedon julkista saatavuutta koskevan oikeuden harjoittamiseksi. Tätä prosessia olisi kehitettävä edelleen ja jatkettava. Tällä direktiivillä laajennetaan nykyistä, direktiiviin 90/313/ETY perustuvaa tiedon saatavuutta.
- (3) Kyseisen direktiivin 8 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on annettava komissiolle kertomus saadusta kokemuksesta, ja komissio laatii näiden kertomusten perusteella oman kertomuksensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tekee samalla aiheellisina pitämänsä muutosehdotukset.
- (4) Kyseisen direktiivin 8 artiklan mukaisessa kertomuksessa osoitetaan direktiivin käytännön täytäntöönpanossa esiintyneitä ongelmia.
- (5) Euroopan yhteisö allekirjoitti 25 päivänä kesäkuuta 1998 YK:n Euroopan talouskomission yleissopimuksen tiedon saannista, kansalaisten osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (Århusin yleissopimus). Yhteisön lainsäädännön säännösten on oltava yhdenmukaisia yleissopimuksen kanssa, jotta Euroopan yhteisö voi liittyä siihen.
- (6) Avoimuuden lisäämiseksi on aiheellista ennemminkin korvata direktiivi 90/313/ETY kuin muuttaa sitä, jotta niillä, joita asia koskee, on käytettävissä yksi ainoa selkeä ja yhtenäinen säädös.
- (7) Jäsenvaltioissa voimassa olevat lait, jotka koskevat viranomaisten hallussa olevien ympäristötietojen saatavuutta, eroavat toisistaan, mikä voi aiheuttaa yhteisössä eriarvoisuutta kyseisten tietojen saatavuuden tai kilpailuedellytysten osalta.
- (8) On tarpeen varmistaa, että kaikilla luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä on oikeus saada viranomaisten omassa tai viranomaista varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa tarvitsematta ilmoittaa, että asia koskee näiden etua.
- (9) Lisäksi on tarpeen, että viranomaiset antavat ympäristötietoa yleisön saataville ja levittävät sitä mahdollisimman laajalle erityisesti käyttämällä uutta tieto- ja viestintätekniikkaa. Direktiiviä koskevissa kertomuksissa ja sitä uudelleen tarkasteltaessa olisi otettava huomioon tämän tekniikan tuleva kehitys.
- (10) Ympäristötiedon määritelmää olisi selvennettävä siten, että se kattaa kaikissa muodoissa olevat tiedot, jotka koskevat ympäristön tilaa, ympäristöön vaikuttavia tai todennäköisesti vaikuttavia tai sen suojeluun tarkoitettuja tekijöitä, toimenpiteitä ja toimia, näiden toimenpiteiden ja toimien yhteydessä käytettäviä kustannus-hyötyanalyysijä ja taloudellisia analyysejä sekä myös ihmisten terveyden ja turvallisuuden tilaa, elintarvikeketjun saastuminen mukaan lukien, sekä elinolosuhteiden, kulttuuri-kohteiden ja rakennetun ympäristön tilaa siltä osin, kuin mikä tahansa mainituista seikoista vaikuttaa tai voi vaikuttaa niihin.
- (11) Jotta otettaisiin huomioon perustamissopimuksen 6 artiklan mukainen periaate ympäristönsuojelua koskevien vaatimusten sisällyttämisestä yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, viranomaisten määritelmä olisi ulotettava kattamaan keskushallinto tai muu julkishallinto kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla riippumatta siitä, onko sillä erityisesti ympäristöön liittyviä velvollisuuksia. Määritelmä olisi samoin ulotettava kattamaan muut henkilöt ja elimet, jotka hoitavat ympäristöön liittyviä viranomaisen tehtäviä kansallisen lainsäädännön nojalla, sekä näiden valvonnan toimivat muut henkilöt ja elimet, joilla on ympäristöön liittyviä julkisia velvollisuuksia tai tehtäviä.

⁽¹⁾ EYVL C 337 E, 28.11.2000, s. 156 ja EYVL C 240 E, 28.8.2001, s. 289.

⁽²⁾ EYVL C 116, 20.4.2001, s. 43.

⁽³⁾ EYVL C 148, 18.5.2001, s. 9.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. maaliskuuta 2001 (EYVL C 343, 5.12.2001, s. 165), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 28. tammikuuta 2002 (EYVL C 113 E, 14.5.2002, s. 1) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 30. toukokuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 16. joulukuuta 2002 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 18. joulukuuta 2002.

⁽⁵⁾ EYVL L 158, 23.6.1990, s. 56.

- (12) Myös sellaisen ympäristötiedon, jota jokin muu elin pitää fyysisesti hallussaan viranomaista varten, olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (13) Ympäristötiedot olisi saatettava pyynnön esittäjien saataville mahdollisimman pian ja kohtuullisessa määräajassa ja ottaen huomioon pyynnön esittäjän mahdollisesti esittämä aikataulu.
- (14) Viranomaisten olisi saatettava ympäristötieto saataville pyynnön esittäjän pyytämässä muodossa tai formaatissa, paitsi jos tieto on jo yleisön saatavilla jossain toisessa muodossa tai formaatissa tai jos on perusteltua saattaa tieto saataville muussa muodossa tai formaatissa. Lisäksi viranomaisia olisi kehotettava pyrkimään kaikin kohtuullisin keinoin siihen, että niiden omassa tai niitä varten toisen hallussa olevat ympäristötiedot säilytetään sellaisessa muodossa tai formaatissa, että ne ovat helposti jäljennettävissä ja käytettävissä sähköisissä välineissä.
- (15) Jäsenvaltioiden olisi määritettävä käytännön järjestelyt, joita noudattaen tällainen tieto tosiasiallisesti saatetaan saataville. Järjestelyillä on varmistettava, että tieto on tosiasiallisesti ja helposti saatavilla ja että se tulee asteittain yleisön saataville yleisten televiestintaverkkojen kautta, julkisesti saatavilla olevat luettelot viranomaisista ja rekisterit tai luettelot viranomaisten omassa tai viranomaisia varten toisen hallussa pidetystä ympäristötiedosta mukaan luettuina.
- (16) Oikeus saada tietoa merkitsee, että tiedon ilmaiseminen olisi oltava pääsääntö ja että viranomaisten olisi voitava evätä ympäristötietoa koskeva pyyntö tietyissä ja selvästi määritellyissä tapauksissa. Epäämisperusteita olisi tulkittava suppeasti siten, että tiedon ilmaisemiseen liittyvää yleistä etua olisi verrattava epäämisellä saavutettaviin etuihin. Epäämisen perustelut olisi toimitettava pyynnön esittäjälle tässä direktiivissä säädettyssä määräajassa.
- (17) Viranomaisten olisi saatettava saataville osa ympäristötiedoista silloin, kun on mahdollista erottaa poikkeusten piiriin kuuluva tieto muusta pyydetystä tiedosta.
- (18) Viranomaisten olisi voitava periä maksu ympäristötietojen antamisesta, mutta maksun olisi oltava kohtuullinen. Tämä tarkoittaa yleisesti ottaen, etteivät maksut saa ylittää todellisia kustannuksia, jotka aiheutuvat kyseisen aineiston toimittamisesta. Tilanteita, joissa vaaditaan ennakkomaksua, olisi rajoitettava. Markkinaperusteista maksua pidetään kohtuullisena erityistapauksissa, jolloin viranomaiset saattavat ympäristötietoa saataville kaupallisesti ja jolloin maksut ovat tarpeen tällaisen tiedon keräämisen ja julkaisemisen jatkamiseksi; ennakkomaksu voidaan vaatia. Luettelo maksuista olisi julkistettava ja asetettava pyynnön esittäjien saataville samoin kuin tietoa olosuhteista, joissa maksu voidaan periä tai jättää perimättä.
- (19) Pynnön esittäjien olisi voitava hakea hallintoviranomaiselta tai tuomioistuimelta muutosta pyyntöön liittyvään viranomaisen toimeen tai laiminlyöntiin.
- (20) Viranomaisten olisi pyrittävä varmistamaan niiden keräämän tai niiden puolesta kerätyn ympäristötiedon ymmärrettävyys, täsmällisyys ja vertailtavuus. Tiedon keräämisessä käytetty menetelmä olisi pyynnöstä myös ilmaistava, sillä se on tärkeä tekijä arvioitaessa annetun tiedon laatua.
- (21) Jotta voitaisiin lisätä yleistä tietoisuutta ympäristöasioista ja parantaa siten ympäristön suojelua, viranomaisten olisi tarvittaessa asetettava saataville ja levitettävä toimintansa kannalta olennaista ympäristötietoa erityisesti tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden avulla, jos sellaisia on käytettävissä.
- (22) Tätä direktiiviä olisi arvioitava neljän vuoden välein sen voimaantulon jälkeen kokemusten valossa ja jäsenvaltioiden sitä koskevien kertomusten toimittamisen jälkeen, ja direktiiviä olisi tarkasteltava uudelleen näiden perusteella. Arviointikertomus olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (23) Suunnitellun toiminnan tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (24) Tämän direktiivin säännökset eivät saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuteen pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka mahdollistavat tässä direktiivissä säädettyä laajemman tietojen saatavuuden,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tavoite

Tämän direktiivin tavoitteena on

- a) taata oikeus saada viranomaisten omassa tai viranomaisia varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa ja määrittää tämän oikeuden käytön perusedot ja käytännön järjestelyt; ja

b) varmistaa, että ympäristötietoa saatetaan viran puolesta saataville ja levitetään yleisölle, jotta saavutetaan ympäristötiedon mahdollisimman laaja järjestelmällinen saatavuus ja levittäminen yleisölle. Tämän vuoksi on edistettävä erityisesti tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden käyttöä, jos sellaisia on käytettävissä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'ympäristötiedolla' kirjallisessa, visuaalisessa, kuultavassa, sähköisessä tai muussa aineellisessa muodossa olevaa tietoa:
 - a) ympäristön osa-alueiden, kuten ilman ja ilmakehän, veden, maaperän, maa-alueiden, maiseman ja luontokohdeiden, kosteikot sekä ranta- ja merialueet mukaan luettuina, tilasta, biologisesta monimuotoisuudesta ja sen osatekijöistä, joihin sisältyvät myös geeniteknisesti muunnetut organismit, ja näiden osa-alueiden välisestä vuorovaikutuksesta;
 - b) erilaisista tekijöistä, kuten aineista, energiasta, melusta, säteilystä tai jätteistä, radioaktiivinen jäte, päästöt ilmaan, veteen ja maaperään sekä muut ympäristöpäästöt mukaan luettuina, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa a alakohdassa mainittuihin ympäristön osa-alueisiin;
 - c) toimenpiteistä, mukaan lukien hallinnolliset toimenpiteet, kuten politiikoista, lainsäädännöstä, suunnitelmista, ohjelmista, ympäristösopimuksista sekä toimista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa a ja b alakohdassa mainittuihin ympäristön osa-alueisiin ja tekijöihin, sekä toimenpiteistä ja toimista, jotka on suunniteltu suojelemaan näitä osa-alueita;
 - d) ympäristölainsäädännön toimeenpanoa koskevista kertomuksista;
 - e) kustannus-hyöty- ja muista taloudellisista analyyseistä sekä oletuksista, joita käytetään c alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden ja toimien yhteydessä; ja
 - f) ihmisten terveyden ja turvallisuuden tilasta, elintarvikkeiden saastuminen tarvittaessa mukaan lukien, sekä elinolojen, kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilasta, sikäli kuin a alakohdassa tarkoitettujen ympäristön osa-alueiden tila tai näiden osa-alueiden välityksellä mikä tahansa b ja c alakohdassa tarkoitettu seikka vaikuttaa tai voi vaikuttaa niihin;
- 2) 'viranomaisilla':
 - a) keskushallintoa tai muita kansallisia, alueellisia tai paikallisia viranomaisia, julkiset neuvoa-antavat elimet mukaan lukien;
 - b) luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka hoitaa viranomaisen tehtäviä kansallisen lainsäädännön nojalla, mukaan lukien ympäristöön liittyvät erityistehtävät, -toimet ja -palvelut; ja
 - c) luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla a tai b alakohdassa tarkoitettujen elimen tai henkilön valvonnassa on julkisia velvollisuuksia tai tehtäviä tai joka tarjoaa julkisia palveluja, jotka liittyvät ympäristöön.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että tämä määritelmä ei koske elimiä tai laitoksia silloin kuin ne toimivat tuomio- tai lainsäädäntövallan käyttäjinä. Jos jäsenvaltion perustuslainsäädännössä, sellaisena kuin se on tämän direktiivin

antamispäivänä, ei säädetä 6 artiklassa tarkoitettua muutoksenhaakumenettelyä, se voi jättää tämän määritelmän soveltamisalan ulkopuolelle tällaiset elimet ja laitokset;

- 3) 'viranomaisen hallussa olevalla tiedolla' ympäristötietoa, joka on viranomaisen hallussa ja jonka tämä on tuottanut tai saanut;
- 4) 'viranomaista varten toisen hallussa olevalla tiedolla' ympäristötietoa, jota jokin luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö fyysisesti pitää hallussaan viranomaisen puolesta;
- 5) 'pyynnön esittäjällä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka pyytää ympäristötietoa;
- 6) 'yleisöllä' yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä ja kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti näiden henkilöiden muodostamia yhteenliittyviä, järjestöjä tai ryhmiä.

3 artikla

Ympäristötiedon saatavuus pyydettyäessä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viranomaiset veloitetaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti saattamaan pyydettyä saataville niiden omassa tai viranomaisia varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa ilman, että pyynnön esittäjän on perusteltava pyyntönsä.
2. Jollei 4 artiklasta muuta johdu ja ottaen huomioon pyynnön esittäjän mahdollisesti esittämä määräaika, ympäristötieto on saatettava pyynnön esittäjän saataville:
 - a) mahdollisimman pian tai viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun 1 kohdassa tarkoitettu viranomainen on vastaanottanut pyynnön; tai
 - b) kahden kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on vastaanottanut pyynnön, jos a alakohdassa tarkoitettua yhden kuukauden määräaika ei voida noudattaa tiedon suuren määrän ja monitahoisuuden vuoksi. Tällöin pyynnön esittäjälle on ilmoitettava tällaisesta pidentämisestä ja sen perusteista mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen kyseisen yhden kuukauden määräajan päättymistä.
3. Jos pyyntö on esitetty liian yleisessä muodossa, viranomaisen on mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 2 kohdan a alakohdassa säädettyssä ajassa pyydettyä pyynnön esittäjää tarkentamaan pyyntöä ja avustettava pyynnön esittäjää sen tarkentamisessa, esimerkiksi toimittamalla tietoja 5 kohdan c alakohdassa mainittujen yleisölle tarkoitettujen rekisterien käytöstä. Viranomainen saa silloin, kun se pitää sitä aiheellisenä, evätä pyynnön 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan perusteella.
4. Jos pyynnön esittäjä pyytää viranomaiselta, että ympäristötieto saatetaan saataville tietyssä muodossa tai formaatissa, jäljennökset mukaan luettuina, viranomaisen on saatettava tieto saataville kyseisessä muodossa tai formaatissa, paitsi jos:
 - a) tieto on jo yleisön saatavilla erityisesti 7 artiklan mukaisessa toisessa muodossa tai formaatissa, jossa se on helposti pyyntöjen esittäjien käytettävissä; tai
 - b) viranomaisella on perusteltua aihetta antaa tieto muussa muodossa tai formaatissa, jolloin on esitettävä perusteet sille, miksi tieto annetaan kyseisessä muodossa tai formaatissa.

Sen soveltamiseksi, mitä tässä kohdassa säädetään, viranomaisten on pyrittävä kaikkiin kohtuullisin keinoin siihen, että niiden omassa tai niitä varten toisen hallussa oleva ympäristötieto säilytetään sellaisessa muodossa tai formaatissa, että se on helposti jäljennettävissä ja käytettävissä tietoverkoissa tai muissa sähköisissä välineissä.

Perusteet sille, miksi viranomainen kieltäytyy asettamasta kaikkea tietoa tai osaa siitä saataville pyydettyssä muodossa tai formaatissa, on annettava pyynnön esittäjälle 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa määräajassa.

5. Sen soveltamiseksi, mitä tässä artiklassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että:

- a) virkamiehet veloitetaan tukemaan yleisöä sen yrittäessä saada ympäristötietoa;
- b) luettelot viranomaisista ovat julkisesti saatavilla; ja
- c) määritellään käytännön järjestelyt sen varmistamiseksi, että oikeutta saada ympäristötietoa voidaan hyödyntää tehokkaasti, esimerkiksi:
 - tiedotuksesta vastaavien virkamiesten nimeäminen,
 - pyydetyn tiedon tutkimiseen tarkoitettujen järjestelyjen luominen ja ylläpitäminen,
 - rekisterit tai luettelot viranomaisten ja tiedotuspisteiden hallussa olevasta ympäristötiedosta sekä selkeä ilmoitus siitä, mistä tieto on löydettävissä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viranomaiset tiedottavat yleisölle riittävästi sille tämän direktiivin nojalla kuuluvista oikeuksista ja antavat asianmukaisessa määrin tietoa, ohjausta ja neuvoja oikeuksien käyttämiseksi.

4 artikla

Poikkeukset

1. Jäsenvaltiot voivat säätää, että pyyntö saada ympäristötietoa voidaan evätä, jos:

- a) pyydetty tieto ei ole sen viranomaisen omassa hallussa tai toisen hallussa sitä viranomaista varten, jolle pyyntö esitetään. Jos kyseinen viranomainen tällöin tietää, että tieto on muun viranomaisen omassa tai sitä varten toisen hallussa, sen on mahdollisimman pian toimitettava pyyntö edelleen kyseiselle muulle viranomaiselle ja ilmoitettava tästä pyynnön esittäjälle tai ilmoitettava pyynnön esittäjälle se viranomainen, jonka puoleen sen mielestä on mahdollista kääntyä kyseisen tiedon saamiseksi;
- b) pyyntö on ilmeisen kohtuuton tai se on esitetty liian yleisessä muodossa;
- c) pyyntö on 3 artiklan 3 kohta huomioon ottaen muotoiltu liian yleisesti;
- d) pyyntö koskee valmisteilla olevaa aineistoa tai keskeneräisiä asiakirjoja ja tietoja;
- e) pyyntö koskee sisäisiä asiakirjoja, jolloin on otettava huomioon se, miten tiedon ilmaiseminen palvelisi yleistä etua.

Jos pyyntö evätään sillä perusteella, että pyyntö koskee valmisteilla olevaa aineistoa, viranomaisen on tietoja pyytäneen henkilön pyynnöstä ilmoitettava aineistoa valmistelevalle elimen nimi sekä aineiston arvioitu valmistumisaika.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että pyyntö saada ympäristötietoa voidaan evätä, jos tiedon ilmaiseminen vaikuttaisi haitallisesti:

- a) viranomaisten toiminnan luottamuksellisuuteen, jos salassapidosta on laissa säädetty;
- b) kansainvälisiin suhteisiin, yleiseen turvallisuuteen tai kansalliseen puolustukseen;
- c) tuomioistuinkäsittelyyn, henkilön mahdollisuuden saada oikeudenmukainen oikeudenkäynti tai viranomaisen mahdollisuuteen suorittaa rikosoikeudellinen tai kurinpidollinen tutkinta;
- d) kaupallisten tai teollisten tietojen luottamuksellisuuteen, jos kansallisessa tai yhteisön lainsäädännössä säädetään tällaisesta salassapidosta oikeutetun taloudellisen edun suojelemiseksi, mukaan lukien tilasto- ja verosalaisuuden säilyttämistä koskeva yleinen etu;
- e) teollis- ja tekijänoikeuksiin;
- f) henkilötietojen ja/tai luonnollista henkilöä koskevien tiedostojen luottamuksellisuuteen, jos kyseinen henkilö ei ole antanut suostumustaan tiedon ilmaisemiseen ja jos tällaisesta salassapidosta säädetään kansallisessa tai yhteisön lainsäädännössä;
- g) sellaisen henkilön etuun tai suojaan, joka on toimittanut pyydetyn tiedon vapaaehtoisesti ilman oikeudellista velvollisuutta ja ilman, että häntä olisi voitu oikeudellisesti velvoittaa siihen, jollei tämä henkilö ole antanut suostumustaan kyseisen tiedon luovuttamiseen;
- h) sellaisen ympäristön suojeeluun, johon tieto liittyy, kuten harvinaisten lajien olinpaikat.

Edellä 1 ja 2 kohdassa mainittuja epämisperusteita on tulkitettava suppeasti, ottaen kussakin yksittäistapauksessa huomioon ilmaisemiseen liittyvä yleinen etu. Kussakin yksittäistapauksessa tiedon ilmaisemiseen liittyvää yleistä etua olisi verrattava epämisellä saavutettaviin etuihin. Jäsenvaltiot eivät voi 2 kohdan a, d, f, g ja h alakohdan osalta säätää, että pyyntö voidaan evätä, jos pyyntö liittyy ympäristöön joutuneita päästöjä koskeviin tietoihin.

Jäsenvaltioiden on näissä puitteissa ja f alakohdan soveltamiseksi varmistettava, että yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ vaatimuksia noudatetaan.

3. Jos jäsenvaltio säätää poikkeuksista, se voi laatia julkisesti saatavilla olevan luettelon perusteista, joiden avulla asianomainen elin voi päättää, miten pyyntöä käsitellään.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

4. Pyydetty viranomaisen omassa tai viranomaista varten toisen hallussa oleva ympäristötieto on saatettava saataville osittain, jos 1 kohdan d ja e alakohdassa tai 2 kohdassa tarkoitettu tieto on mahdollista erottaa muista pyydettyistä tiedoista.

5. Päätös, jolla pyyntö saada tietoa evätään kokonaan tai osittain, on annettava tiedoksi pyynnön esittäjälle kirjallisesti tai sähköisesti 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tai mahdollisesti b alakohdassa tarkoitetussa määräajassa, jos pyyntö esitettiin kirjallisesti tai jos pyynnön esittäjä pyytää sitä. Ilmoituksessa on esitettävä epäämisperusteet, ja tiedotettava 6 artiklassa säädetystä muutoksenhakumenettelystä.

5 artikla

Maksut

1. Edellä 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti luotujen ja ylläpidettyjen julkisten rekisterien ja luetteloiden käytön on oltava maksutonta. Myös pyydettyjen tietojen tutkimisen paikan päällä on oltava maksutonta.

2. Viranomaiset saavat periä ympäristötiedon toimittamisesta maksun, mutta maksu ei saa olla kohtuuton.

3. Mikäli maksu peritään, viranomaisten on julkistettava ja saatettava pyynnön esittäjien saataville luettelo tällaisista maksuista ja tietoa olosuhteista, joissa maksu voidaan periä tai jättää perimättä.

6 artikla

Muutoksenhakumahdollisuus

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että pyynnön esittäjällä, joka katsoo, että hänen esittämänsä tietopyyntö on jätetty huomiotta tai perusteettomasti evätty kokonaan tai osittain, tai että siihen on vastattu riittämättömästi tai sitä ei muuten ole käsitelty 3, 4 tai 5 artiklan mukaisesti, on mahdollisuus menettelyyn, jossa asianomaisen viranomaisen toimet tai laiminlyönnit voi sama viranomainen tai jokin muu viranomainen ottaa uudelleen harkittavaksi tai jossa jokin riippumaton ja puolueeton lailla perustettu elin voi tutkia ne uudelleen hallinnollisessa menettelyssä. Tällaisen menettelyn on oltava nopea ja joko maksuton tai halpa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun muutoksenhakumenettelyn lisäksi jäsenvaltioiden on huolehdittava, että pyynnön esittäjällä on mahdollisuus saattaa asia uudelleen tutkittavaksi tuomioistuimessa tai jossakin muussa riippumattomassa ja puolueettomassa lailla perustetussa elimessä, jossa kyseisen viranomaisen toimet tai laiminlyönnit voidaan käsitellä uudelleen ja jonka päätökset voivat tulla lopullisiksi. Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että kolmansilla osapuolilla, joita tietojen ilmaiseminen koskee, on myös mahdollisuus muutoksenhakuun.

3. Tämän artiklan 2 kohdan nojalla tehdyt lopulliset päätökset sitovat tietoja hallussaan pitäviä viranomaisia. Perusteet on esitettävä kirjallisesti ainakin silloin, kun tiedon saanti evätään tämän artiklan nojalla.

7 artikla

Ympäristötiedon levittäminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että viranomaiset järjestävät toimintansa kannalta olennaisen, niiden hallussa olevan tai niitä varten toisen hallussa pidetyn ympäristötiedon siten, että tietoa voidaan aktiivisesti ja järjestelmällisesti levittää yleisölle erityisesti tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden avulla, jos sellaisia on käytettävissä.

Tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden avulla annettavan tiedon ei tarvitse sisältää ennen tämän direktiivin voimaantuloa kerättyjä tietoja, elleivät ne ole jo saatavilla sähköisessä muodossa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ympäristötieto tulee asteittain saataville sähköisiin tietokantoihin, jotka ovat helposti yleisön saatavilla yleisten televiestintäverkkojen välityksellä.

2. Annettava ja levitettävä tieto on ajantasaisesti tarvittaessa ja sen on sisällettävä ainakin seuraavaa:

a) ympäristöä koskevien tai siihen liittyvien kansainvälisten sopimusten ja yleissopimusten sekä yhteisön, kansallisen, alueellisen tai paikallisen lainsäädännön tekstit;

b) ympäristöön liittyvät politiikat, suunnitelmat ja ohjelmat;

c) viranomaisten sähköisessä muodossa laatimat tai hallussaan pitämät a ja b alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanovaihetta koskevat katsaukset;

d) 3 kohdassa tarkoitettujen kertomukset ympäristön tilasta;

e) tiedot tai yhteenvedot tiedoista, jotka on saatu ympäristöön vaikuttavien tai siihen todennäköisesti vaikuttavien toimien seurannasta;

f) luvat, joilla on merkittävä vaikutus ympäristöön, ympäristöä koskevat sopimukset tai viittaus paikkaan, josta tällainen tieto voidaan pyytää tai josta se on löydettävissä 3 artiklan tarkoittamassa yhteydessä;

g) tutkimukset ympäristövaikutuksista ja riskiarvioinnit, jotka koskevat 2 artiklan 1 alakohdan a alakohdassa mainittuja ympäristön osa-alueita tai viittaus paikkaan, josta tietoa voidaan pyytää tai josta se on löydettävissä 3 artiklan tarkoittamassa yhteydessä.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistamiseksi, että ympäristön tilasta julkaistaan säännöllisesti, vähintään neljän vuoden välein, kansallisia ja tarvittaessa alueellisia tai paikallisia selvityksiä, tämän kuitenkin rajoittamatta yhteisön lainsäädännössä mahdollisesti asetettuja erityisiä raportointivelvollisuuksia. Selvityksissä on annettava tietoja ympäristön laadusta ja ympäristöön kohdistuvasta kuormituksesta.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että kun ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuu välitön uhka, joka johtuu joko ihmisen toiminnasta tai luonnollisista syistä, levitetään välittömästi ja viipymättä kaikki viranomaisten hallussa tai niitä varten toisen hallussa olevat tiedot, joiden avulla yleisö, johon uhka saattaa kohdistua, voi toteuttaa toimenpiteitä uhasta aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi, tämän kuitenkin rajoittamatta mahdollisia yhteisön lainsäädännössä asetettuja erityisiä velvollisuuksia.

5. Tässä artiklassa asetettuihin velvollisuuksiin voidaan soveltaa 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä poikkeuksia.

6. Jäsenvaltiot voivat täyttää tässä artiklassa esitetyt vaatimukset luomalla linkkejä sellaisille Internet-sivuille, joilta tieto on löydettävissä.

8 artikla

Ympäristötiedon laatu

1. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan varmistettava, että kaikki sen keräämät tai sen puolesta kerätyt tiedot ovat ajankohtaisia, täsmällisiä ja vertailukelpoisia.

2. Viranomaisten on pyynnöstä ilmaistava 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainitun tiedon pyyntöä koskevassa vastauksessaan, mistä tietojen keräämiseksi käytettyjä mittausmenetelmiä koskevat tiedot, mikäli ne ovat saatavilla, löytyvät, analysoinnin, näytteenoton ja näytteen esikäsittelyn menetelmät mukaan lukien, taikka viitattava käytettyyn standardoituun menetelmään.

9 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Jäsenvaltioiden on annettava kertomus tämän direktiivin soveltamisesta saaduista kokemuksista viimeistään 14 päivänä helmikuuta 2009.

Niiden on toimitettava kertomukset komissiolle viimeistään 14 päivänä elokuuta 2009.

Viimeistään 14 päivänä helmikuuta 2004 komissio toimittaa jäsenvaltioille asiakirjan, jossa annetaan selkeät ohjeet siitä, miten se haluaa jäsenvaltioiden laativan kertomuksensa.

2. Tämän kokemuksen perusteella ja ottaen huomioon televiestinnän ja/tai sähköisten välineiden kehityksen komissio laatii kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tekee samalla aiheellisina pitämänsä muutosehdotukset.

10 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 14 päivänä helmikuuta 2005. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

11 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 90/313/ETY 14 päivästä helmikuuta 2005 alkaen.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

13 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 28 päivänä tammikuuta 2003.

Euroopan parlamentin puolesta

Puheenjohtaja

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. PAPANDREOU

LIITE

VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 90/313/ETY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artiklan a alakohta 1 artiklan b alakohta
2 artiklan a kohta	2 artiklan 1 kohta
2 artiklan b kohta	2 artiklan 2 kohta
—	2 artiklan 3 kohta
—	2 artiklan 4 kohta
—	2 artiklan 5 kohta
—	2 artiklan 6 kohta
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 ja 5 kohta
3 artiklan 2 kohta	4 artiklan 2 ja 4 kohta
3 artiklan 3 kohta	4 artiklan 1 kohta b, c, d ja e alakohta
3 artiklan 4 kohta	3 artiklan 2 kohta ja 4 artiklan 5 kohta
—	4 artiklan 1 kohdan a alakohta
—	3 artiklan 3 kohta
—	3 artiklan 4 kohta
4 artikla	6 artiklan 1 ja 2 kohta
—	6 artiklan 3 kohta
5 artikla	5 artiklan 1 kohta
—	5 artiklan 2 kohta
—	5 artiklan 3 kohta
6 artikla	2 artiklan 2 kohdan c alakohta ja 3 artiklan 1 kohta
7 artikla	7 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
—	7 artiklan 4 kohta
—	7 artiklan 5 kohta
—	7 artiklan 6 kohta
—	8 artikla
8 artikla	9 artikla
9 artikla	10 artikla
10 artikla	13 artikla
—	11 artikla
—	12 artikla